

Digitales Brandenburg

hosted by Universitätsbibliothek Potsdam

**Sefer ohel Ya'aqov ve-huh hibur na'eh ve-neḥmad 'al
ma'amerim tamuḥeh ḥidushe agadot ve-ḥidushe ṭe'amim**

...

Shapira, Ya'aqov Kahana
אריפּש אנהכ בקעי

Frankfurt de-Odrah, 479 [1719]

VD18 10050418

הליגמ תכסמ

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-9381

מסכת אורח

יעקב

מגילה

לו

גדיקין מתן שכן הולך למרחוק מכל ויהי יעקב תשמעון שאין מתן
 שכן אלה לכסוף היום לעשותם ולא היום לקבל שכן ח"כ עו'
 יאמר ר' נחוני' דלפולס היתה פוח בת דמ"ל שבר מנוה בהאי
 עלמא ליכא וסא דממשלו גדיקין לתמר ארבעא ל"ל מה כח להורע
 שאין מקבלין שבר מנוה בהאי עלמא וגם הכי תכתי דפליגי אי
 שבר מנוה בהאי עלמא איכא או ליכא כתי בהא
 פליגי דמתן דמ"ל שבר מנוה איכא הוא דמ"ל מה שמשלו לתמר
 לומר לך מה תמר יש לו פירות אף גדיקין יש להם פירות כע"ל
 ומדמ"ל שבר מנוה ליכא הוא דמ"ל שלכן כמשלו לתמר לומר
 לך מה תמר גילו הולך למרחוק אף גדיקין מתן שכן הולך
 למרחוק וא"כ מה פעל ר"ע שהיה ראיתו מרישא דדוקלא כיון
 מש פירש אחר לו"א ר"ע אס נאמר כגש לתם נאמר אחר שזכאן
 הוכיח לו שהאמת הוא כזכאן דמ"ל מ"מ בהאי עלמא איכא והדרא
 קומי' לזכותא כמה הדר' ימים אף נקדים ג' במסכ' סוטה ע'
 חילו נאמרין דף ל"ב ע"ב גופא א"ר יוחנן משום
 ר"ש בן יוחאי מפני מה תקנו תפילה בלחש שלא
 לבייש עובדי עבירה שהרי לא חלק הכתוב מקום
 בין השאת לעולה ולא והאיכא דמים דם השאת
 למטה ודם עולה למעלה התם כהן הוא דירע
 והאיכא השאת נקבה עולה וזכר התם מכסיא בא'
 חנינא בבשה שעירה מאי איכא למימ' התם איהו
 דקא מכסיף נפשי דאבעי לי לאתויי בבשה וקא
 מיייתי שעירה השאת ע"ו דלא פני רלא שעירה
 מאי איכא למימ' הת' נכסיף וניזיל כי הויי דנכפר לי'
 ע"כ בגי' וכתום לכסוף ולחיל כי הויי דנכפר וז"ל יחלק כזו כן
 בקיימות זקום שחיתו כי הויי דלסוי לי כפרה נשורה
 וי"ל כיון שחלק הכתוב בדבר אחד שיש היכר בדבר אחד מה גריך
 יותר ע"כ כתיבס' ; ולי נראה עו' לקשות כאן
 בתוספת לפי דכריסם שהרי בע"ל אף שהיא תמורה שע"כ א"ל בגי'
 כנסף וניזיל וע"כ דין הכרי' א' וז"ל יי' כשאר עבירות די
 באותו הכיר בתמן דמים שחטאת דמו למטה ודם עולה למעלה
 ונאף שאין ידוע כ"ל לבקן דין שהרי הוא קיל מע"ו וכע"ו פני
 בהכיר א' ולמה אמר תורה עולה וזכר וחטאת נקבה והלא
 ששכל כך לא חלק הכתוב מקום כדי שלא לבייש ונריכא למימד
 אלהי' הוא דמכסי' ולמה כן להיות עולה דוקא וזכר וחטאת דוקא
 נקבה ויהי' בין עולה ובין חטאת מותר בין זכרים ובין נקייבות
 וזהו כשאר עבירות שהיא כדי שלא לבייש ולכתי' להוי ידוע כשמן
 דמים וכע"ו יי' החילק שיהי' הסכור שלו שיהי' דוקא שעירה
 נקבה כי הויי דנכסיף וניזיל ונ"ל לישב ע"ס
 דאיהו עולה על רוחכם שמכאן דרשו חכמי' ז"ל
 שהעולה באה על המחשבה ובווהר בראשו דף
 ט"ו עמוד ע"א איתא שם עולה לכפרה באה על
 מאן דלא עביר מצות עשה ומהוהיא סטרא אתי
 עולה דאיהו זכר ומצות' וכו' את יו' השבת זהו נגד
 מצות עשה שמור נגד מצות לא תעש' ע"כ הוא
 בוהר והכל הוא עולה לקו' א' שהטעם הוא עולה להיות זכר
 שהוא בא על עבירה שלא עשה פרי כגון קוראן דגר ולא יגר
 אבל חטאת היא לא תעשה שעל ועשה עבירה כשועל דיו
 והוכיז בקידושין מנוה שיש לה קרן ופרי ועבירה שיש לה קרן
 ופרי ופירש פירש"ל א' מנוה שיש לה קרן ופרי היינו אס עושה
 איהו מנוה או איזכר בהכנסה טובה וחבירו רואהו ויעשה גם הוא
 כן כגנא שהטעם עושה קרן ופרי וכן עבירה שעשה ואדם דואהו
 ופשיטא אס ת"ח הוא ועשה איהו עביר' ועם הארץ רואהו ששט'
 שילעו' תמנו והוא עביר' שיש לה קרן ופרי לכך על לא תעש' דוקא
 שעבר ופעל ועש' כפועל דיו או דוק' פחוי' להכי' חטא' והיא נקב'
 ג"כ שעושה פרי אכל אס עבר על מצות עשה שלא קיים מצות עש'
 שהיא בקום ועשה והיא עבירה שאין עושה פרי שהרי שום אדם
 לא ראוהו עושה כלום ופשיטא אס הוא רק בחטאת חוטא
 שהיא עבירה שאין עושה פרי כי עו' ידוע מה בליבו של חבירו
 ויאמר שאף אינו עושה כן ולכן על מצות עשה או על מחשבה
 שאין עושה פרי תכתי עולה שהיא זכר שהוא ג"כ אין עושה פרי ;

גמר
 זה
 אחר
 לשון
 יתכן
 דוקא
 ביאור דיבור
 פוסק' בסוטה
 בד"ה
 לכסוף ולזייל
 וכו' ע"ן שם
 וסו' לכאור'
 פסוק

וכוה כנא אל ביאור מה שא"ר ר"ע אס חא' ככש ליש נאמי' אחד
 אף עו' חזי גריך להסביר לך ספרית' יעקב דל' שבר מנוה
 בהאי עלמא ליכא והכתי' ראיתו ממה שעשה חזי שא"ל חזי
 עלה לביד וכו' ובחזירתו ככל ונת סיבן א"ל של זה וסיבן טיכנ
 של זה אלא ליום שכולו ארוך ולמא משהרר בפבורה הוה אף
 סק"כ'ה מנטרף מחשבה למעשה ע"כ שם בגי' ויש כאן לדקוק
 כיון שר' יעקב מעשה חזי וזכאן למד משבר מנוה בהאי עלמא
 ליכא ח"כ קשה לרבין דמ"ל שבר מנוה בהאי עלמא איכא ח"כ
 למא הוא בחזירתו נפל ונת אלא ל"ל דמ"ל דמהדרר בפבורה
 הוה כקושי' הנעדר דזקשה לאיך מ"ר דמ"ל שבר מנוה בהאי
 עלמא ליכא ומוכח ל' וכן זה שגבל ונת ועל' קא קמי' בגי'
 דילמא מהדרר כעג"ה הוי ולעולם שבר מנוה איכא וא"כ
 לרבין דמ"ל באמת שבר מנוה איכא ואין לו שום תירץ על
 כפילתו כ"ל מהדרר בפבורה הוי זא"כ תפילא כשעו' מוש
 שכן מ"ר דפליגי אי' מ"מ בהאי עלמא איכא או לא הוה פליגי'
 כוה אי קב"ס מנטרף יוחסבס למעשה או לא שאס נא'
 שיק"ס מנטרף ל"ל משבר מנוה בהאי עלמא איכא וליכא
 לאקשו' מהאי דנפל ומע' שהרי ל"ל מהדרר בפבורה הוה
 אכל מתן דמ"ל שאין סק"כ'ה מנטרף ח"כ קשה למש הוא
 כעל ומת שאין לומר דמהדרר בפבורה הוה כיון דלוי' אף
 סק"כ'ה מנטרף אלא כ"ל משבר מנוה בהאי עלמא ליכא ;
 ועתה תבין דכרי' ר"ע כי חריף הוא והקדו'
 עוד פלוגתא דב"ש וב"ה דפ"ל יגוי' למה נקרא שמן
 כבשים ב"ש אומרי' כבשי' שהן כובשין עונותיהן
 של ישראל כמה דאת אמרת יכבוש עונותינו
 וב"ה אומרי' דבר שנכבש שופו לצוף אלא כבשי'
 שמכבסין עונותיהן של ישראל כמה דאת
 אמרת אס יהי' חטאי' כשני' כשלו' ילבינו ובמאי
 דפליגי אין כאן להארי' אף עדיין חזי גריך להודיע לכל מי
 שיש מוח בקדקדו למא דוקא על ככש' פליגי כה אי כוכש
 עון אי עכבס והלא כל הקרבות חכפין ולפי דכריס' די
 ראוי לקרותן ככס' ככש חכפין ומכבסין עון א"ל' שאין
 כוכש' לומר על קרבן ככשים הם פליגי אלא על שם
 בתולדותם למא נקראו ככשים והוא ע"מ דאי' בגי' דכוסס
 דלעיל דכש הוא מכסי' בחל'י' שלו ואין ידוע אס עולה או
 חטאת שזכר וזו חקיה ועל שם זה הוא נקרא ככש
 שכוכש עין שאין ידוע לכריות על מה היא כהא ומה כה
 כ"ה ככש שהוא מכבס' ותלכין רונה לומר שהק"כ'ה מוחל
 עונו והא ראי' אף שאין רונה לביישו וק"ל ;
 והוה שא' ר"ע ר' אס נא' ככש למא כח' אחר רונה לומר שבין
 בעולה ובין חטאת נאמר ככש מה שא"כ בע"ו שא"ל דוקא
 שעירה אלא שמי שהוה כוכש עין שהוא מכסי' בחל'י' שלא
 כדע אס הוא זכר או אס הוא נקבה והוא ככדי שלא לביישו
 וא"כ למא נאמר אחר שהוא לשון זכר שדקדקה התורה להיות
 דוקא זכר ופכיר זה יכול להביאו לדי' כיוס והתורה אמרה
 ככש כדי שלא לביישו וא"כ הוי ככש ואחד תרי' עילי דסתרי'
 אהרדי ואס רזנוו שלא לבייש לא הוה ל' לחלק בין עולה
 לחטאת ויהי' שניהם מותרים בין בזכר ובין כנקבס' אלא ל"ל
 שזכר הוא להיות עולה דוקא זכר וחטאת דוקא נקבה
 שפולה כהא על סהרה והיורר הוא עבירה שאין עושה
 פרי לכן גם קרפנו זכר הוא שאין מוליד הפרי
 ומה שאין כן חטאת שחא על עבירה שעושה פרי
 ועל כן גם קרפנו נקבה שיכול להוליד הפרי וא"כ
 מן הסהרה הוא להיות עולה דוקא זכר וחטאת
 דוקא נקבה אף שכתורה דרכיה דרכי נועם
 כדי שלא לבייש אחרת תורה ככש ; ולזה
 רמז תורה לומר את הככש האחד מיהא דוקא זכר
 וככש מיהא נככש שהוא חטאת בחל'י' וא"כ עולה
 כהא על היורר ועל איהו היורר היא כהא
 שאין לומר על היורר ע"ו הרי על ע"ו הוא
 מביא דוקא שעירה נקבה דמס אין מכסי' בחל'י'
 וכדא' בגי' ככסוף וניזיל אלא ל"ל על שאר
 הקדושי'

ביאור גמי'
 דקידושין בהאי
 דר' יעקב
 מעשה חזי
 וכו' דל"ל מתן
 דמ"ל שם
 מנטרף מחשבה
 למעשה ס'ל
 כמודשכר
 מנוה בהאי
 איכא וכו'

מסכת

אוהר

יעקב

מגילה

הוא ב"ה ו"כ שגם על שאר הקצוים הוא באה והק"כ מה מנערך
 מחשב לטעם אף בשאר הקצוים ו"כ מוכח הוא דלא כר' יעקב
 דא' שבר' מניח כהאי עלתא לביא שהרי הוא א' שמוס מעשה
 דמו דכחירתו כעל ופ' והכין א' של זה ועיובתו של זה ואין
 לומר שהרבה בעבירה טוס חין הק"כ מה מנערך אבל אחרי
 שהוכחתי שכתב שג' כבש ונאמר אחד מוכח שהק"כ מה מנערך
 מהשנה ו"כ מוכח ד"ט בהאי עלתא איכא והא כבשל ופ' י"ל
 משום שהרבה בעבירה ולפולס מ"ה בהאי עלתא איכא ואדם
 אוכל מסיבותיו כע"ז וכבר הכיח דחייטו מיישא דייקלל
 שדוק' דמו לתמר ולחרו סאובליו חפירותיו וחרו שגוט
 עתליף ופ' לגדקים בניס שיהא מאלאי מקוסן ו"כ י"פ
 אחרתי בשאלתי לפע הארכת ימים וכיך אחרתי בהסע ירעו:
 וכאופן אחר ג"ל ע"פ הא דאי בפ' שני שעירים
 בשמעת' קמייא שני שעירים צריבין להויר
 שוין במראה ובקומה ומקחן באחד וכו' עד
 יכול ששני תמידין צריבין להיות ג"ב שוין לכך
 נאמר את הכבש הא' שאין צריבין להיות שניהן
 שוין שיהא לקחיתו כא' אלא את הכבש האחד
 בבוקר וכו' ע"כ בגמ' ועדין חל עלינו חובת הביאור
 למאי דס"ד לפיוסן שמיסן שוין שא' יכול וכדאי שיש איה
 טעם להיוסן שוין ו"כ למה בחצית מיעוטם העורס ומאי שג' א'
 חשני שפיר' ו"כ ע"כ דאי' בוחר תצוה טעם לשני
 שעירי' למה צריך שיהי' דוקא שניהן שוין ויחלקו
 בגורל לפי שדא היא עיקר תורה דההו' דילטורא
 בגין דהק"כ יטיל עימי גורל חומין לי' גם בוחר
 אמור ו"ל יקרא דעואל היא חמי עברי דשרי
 עדבין במארי וכו' וסימן אף לא הביאה אסתר
 המלכה עם המלך אל המשתה כ"א אותי והכל
 הוא שותד שלא יקטרנ' כההיא דהמן ע"כ הוא
 בוחר ו"כ שזה הוא לא שייך כ"ל כעבודת שאלס עומס בעומל
 ויכול הוא לקטרנ' ונריך לשחדו אבל עם מחשבה שאין ידוע
 כ"ל להק"כ שהו חוקר לב אין כאן קיעורו ואין צריך שום
 שוד : ואי' בס"ד על התורה כפ' פתח טעם לשני תמידין
 הוא א' נגד מדת חסד ו"ל נגד מדת גבורה והוא בין הפרכים
 שאו הדיני' שולטי' ו"כ לס"י י"ל שזה הוא הס"ד בגמ' דא' יכול
 שיהא מקחן שום שהרי גם שני תמידין הוא א' נגד מדת
 חסד ו"ל נגד מדת גבורה ויהי' דינס כדון שני שעירי' שא' לי'
 או לשאול למה אמר תורה את הכבש א' רוגה לומר שאין
 הוא שום לשני שעירי' ואין צריך כלן שום שוד ולמה רימזה
 תורה ו"ל מרס אפ' הכבש האחד שלמה נקרא כבש שהוא כובש
 העון ו"כ למה אחד שהוא זכר אלא שהוא בא על הדיכר
 שאין ידוע כ"ל להק"כ ואין צריך כלן שום דוק ואין צריך
 שיהי' שוין ועכ"פ הדרי קושי' לדוכתא ששאל אותו ר"ע כמה
 הארכת ימים ל"א לו ר' נחומי' שבקומו גורבא מרבנן הוא
 שהרי ראש שיפס מילתל ויפס דקדק ו"כ עכ"פ שיש לי תירץ
 לקושיא שלך שהרי עיקר קושי' שלך הוא בשביל שא' כבש ו"ל
 אחד ואחד הוא לשון זכר ו"כ מוכח הוא שג' על השמחה
 ו"כ מוכח לך ששבר' מניח כהאי עלתא איכא ו"כ ראו לירש
 גדולתי לכני' ל"א חין זה פירושו של א' כ"ל אחד מיוחד שבעדו
 ושוב אין לך דיוק בג"ל וק"ל : ועוד בכדי לטעם מה שהקשה
 לי בחאמר בג"ל למה לי' לר' נחומי' מידת שמיס מידת
 ר' יורא דלא הוה מקבל מתכות וכי הוה מוזמי' לי' הוה אויל ור'
 אלעזר אף כי הוה מוזמי' לי' לא הוה אויל ו"ל לא יחא לבו
 דחאי' שג' שוכה מונות וכו' והלא הוא לא עביר ב"א א'
 משעיק' ולא הוה לי' לאחיו ב"א א' ופשוט שהוא כבש כשהו ו"ל
 שצריך הו' לאתויי מהנה שתיסן וכזה הוא תירץ לר"ע על שאלתו
 ששאלו כמה הארכת ימים שהרי כבר דקדקנו למה א' ששאל
 ער' נחומי' הגדול אלא שיעקר שאלתו של ר"ע הי' ער' נחומי'
 מפני שהוא גדול ורחוי' הוא לירש גדולתי לבכו כעו שא' ר'
 יהושע ב"ק לר' שהי' כשיא שלא יניע רק לחצי ימיו של ר' יהושע
 ופ"פ שני שאין לו גדולה חין צריך לומר וכן פי' החילק בין

ביאור גמ'
 ביום' כשמע'
 דב' שעירי'
 צדיקי' להיו'
 שוין וכו'

רב נחמן

ורב יצחק הו' יתבי בסעודתא א"ל רב נחמן לרב
 יצחק לימא מר מילתא א"ל הכי אמר ר' יוחנן אין
 מוסיחין בסעודה שמא יקדים קנה לוושט ויבוא
 לידי סכנה בחר דסעוד' א"ל הכי א' ר' יוחנן יעקב
 אבינו לא מת א"ל וכי בכדי חנטו חנטו וכו' א"ל
 מקרא אני דורש שג' ואתה אל תירא עבדי יעקב
 נאם י' ואל תחת ישראל כי הנני מושיעך מארץ
 מרחוק ואת זרעך מארץ שבים מקיש הוא לזרעו
 מה זרעו בחיים אף הוא בחיים ע"כ

ובתוספ' מה זרעו בחיים אף הוא בחיים וכן משמע מדכתי' ויגוע
 ולא כתי' ויית וכו' ע"כ בתוספ' ו"כ : וכנה כי הוה מעטרי
 מהדדי א"ל לכרכן מר א"ל חמשול לך משל למה הדבר דומה
 לאילן וכו' אלא ימי רגון שיהא כל חאנאי מעיק' כמותך עכ"ז
 ויש כאן לדקדק חדא דקא' וכי בכדי חנטו וכו' ו"ל לאתקרא חני
 דורס וכו' מקיש הוא לזרעו מה זרעו בחיים אף הוא בחיים תיבת
 הוא דלמוד מכאן שג' חת ועב"ג הוא קשה וכי בכדי חנטו
 חנטו' שאף אחרי שכלמוד בהקיש עב"ג קשה ביאך חנטו ואך
 קברו אדם שהוא בחיים : ועו' בדכרי' תוספ' דקא'
 וכן משמע מדכתי' ויגוע ולא כתיב ויית וזה כאלו תוספ'
 לכשישענו במשענו' זה וכי לא סגי לן כמה דלמוד מהקישא
 שהוא בחיים : ועוד קשה דקא' לי' ליברכן מר ו"ל
 ימי רגון שיהא כל חאנאי כמותך שברכו בכני' ולמה לא ברכו
 ב"א' שהוא שייך לגופו שהרי כן אמר לו כמה אברכן אם בגדולס
 הרי יש לך גדולה ואם בתורה הרי יש לך וכן מושר וכבוד ויין
 שלא תשא דבר שיהא שייך לגופו וע"כ ברכו בגאנאיתו והלא
 פי' לו לברכו ב"א' שהוא שייך לגופו כמו דאי' במסכ' מנילה
 שא' לו ר' לר' יהושע ב"ק ברכני ו"ל יהא רעוה שמונה
 לקני

ביאור חזק
 כנה דפתחין
 ר"ן ור"י כו
 יתבי
 כסעודת' א"ל
 ר"ן לר"י לית
 מר תלת' א"ל
 הכי אר"י חין
 מסתי' בקשה

ביאור חזק
 מקשי'
 שתי' יד' י'
 ג"כ שוין כיו
 השעירי' הוא
 עטעס הואיל
 שסס נגד שני
 עידות חסד
 גבורה